

Betænkning

over

forslag til lov om ændring af ligningsloven.

(Afgivet af skatte- og afgiftsudvalget den 15. marts 1973).

Udvalget har i en række møder behandlet lovforslaget og har herunder haft samråd med finansministeren.

Udvalget har modtaget en skriftlig henvendelse fra Foreningen af Danske Medicin-fabrikker, der sammen med finansministerens bemærkninger er optrykt som bilag til betænkningen. Endvidere er optrykt udvalgets spørgsmål og finansministerens svar herpå.

Finansministeren har stillet nedenstående ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Udvalget indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af finansministeren foreslåede ændringer.

Ændringsforslag.

Af *finansministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til lovforslagets titel.

1) Efter „ligningsloven“ tilføjes: „, stats-skatteloven, afskrivningsloven og investeringsfondsloven“.

Til § 1.

2) I indledningen ændres „nr. 000 af 00. oktober“ til: „nr. 479 af 8. november“.

Ny paragraf.

3) Efter § 1 indsættes som ny paragraf:

„§ 01.

I lov nr. 149 af 10. april 1922 om indkomst- og formueskat til staten (stats-skatteloven), som ændret ved § 3 i lov nr. 539

af 17. december 1971, affattes § 43, stk. 8, således:

„Stk. 8. Skifteretten, eksekutor eller de privat skiftende arvinger skal efter skattemyndighedens anmodning give alle oplysninger af betydning for undersøgelsen af, om afdøde har været for lavt skatteansat. Hos privat skiftende arvinger kan oplysningerne fremtvinges ved pålæg af daglige bøder, der fastsættes af finansministeren eller den, han bemyndiger dertil. Skønner skattemyndigheden, at krav om efterbetaling eller tillægsskat kan fremsættes, skal der gives boet underretning herom. Hvis afdøde i det indkomstår, hvori dødsfaldet har fundet sted, eller i det foregående indkomstår har været undergivet bogføringspligt efter bogføringsloven eller regnskabspligt efter skattekontrolloven, skal boet underrettes inden 6 måneder efter, at skattemyndigheden har modtaget boets opgørelse over aktiver og passiver ved dødsfaldet, jfr. kildeskattelovens § 14, stk. 3. I andre tilfælde skal boet underrettes inden udløbet af den frist, som er fastsat i kildeskattelovens § 14, stk. 6, 1. og 2. pkt. Hvis skattemyndigheden inden udløbet af fristerne efter 4. og 5. pkt. har søgt sagen oplyst hos skifteretten, eksekutor eller de privat skiftende arvinger, skal boet dog blot inden 2 måneder efter modtagelsen af de ønskede oplysninger underrettes om, at der vil blive rejst krav om efterbetaling eller tillægsskat. Forinden udløbet af de fornævnte frister må boets behandling ikke afsluttes, medmindre der for statskassens vedkommende foreligger erklæring om, at sådanne krav ikke vil blive fremsat. Foretager skattemyndigheden ikke rettidig anmeldelse, bortfalder boets og arvingernes ansvar for betalingen.““

Nye paragraffer.

4) Efter § 1 indsættes som nye paragraffer:

„§ 02.

I lov om skattemæssige afskrivninger m. v., jfr. lovbekendtgørelse nr. 457 af 30. august 1971, foretages følgende ændringer:

01. I § 1 indsættes som 2. pkt.:

„Reglerne gælder desuden, hvor de nævnte aktiver benyttes til forsøgs- eller forskningsvirksomhed, som er knyttet til den skattepligtiges erhverv.“

02. I § 29, stk. 1, 1. pkt., ændres „§ 2, stk. 1, nr. 2, i lov om særlig indkomstskat m. v.“ til: „§ 2, nr. 2, i lov om særlig indkomstskat m. v.“.

03. Efter § 33 indsættes i afsnit V:

„§ 34. Anskaffes aktiver som nævnt i afsnit I, III og IV til brug ved forsøgs- eller forskningsvirksomhed, som er knyttet til den skattepligtiges erhverv, kan ligningsrådet tillade, at afskrivning påbegyndes før igangsættelsen af den erhvervsvirksomhed, hvorpå forsøgene eller forskningen tager sigte.“

04. § 43 A, stk. 2, ophæves.

§ 03.

I lov om investeringsfonds, jfr. lovbekendtgørelse nr. 590 af 12. december 1969, indsættes i § 3, stk. 1, som 2. pkt.:

„Det samme gælder, hvor de nævnte aktiver benyttes til forsøgs- eller forskningsvirksomhed, som er knyttet til den skattepligtiges erhverv.““

Til § 2.

5) § 2, der bliver § 5, affattes således:

„§ 5.

Stk. 1. § 1 har virkning for udgifter, som er affholdt i indkomståret 1973 eller senere indkomstår.

Stk. 2. § 01 gælder, hvor dødsfaldet har fundet sted den 1. januar 1973 eller senere.

Stk. 3. § 02, nr. 01 og 03, samt § 03 har virkning for aktiver, der anskaffes i indkomståret 1973 eller senere indkomstår.

Stk. 4. § 02, nr. 02 og 04, har virkning fra og med indkomståret 1973.“

Bemærkninger.

Til nr. 1.

Den foreslåede ændring af lovforslagets titel skyldes, at der samtidig stilles ændringsforslag om indsættelse af nye §§ 02 og 03, indeholdende visse af de ændringer af afskrivningsloven og investeringsfondsloven, som oprindeligt blev foreslået i forslag til lov om ændring af afskrivningsloven og investeringsfondsloven, 1972-73. Der henvises herom til bemærkningerne til ændringsforslag nr. 4.

Ændringsforslaget til titelen skyldes endvidere, at der er stillet ændringsforslag om indsættelse af en ny § 2, indeholdende en ændring af statsskattelovens § 43.

Til nr. 3.

Ændringsforslaget går ud på en delvis forlængelse af den anmeldelsesfrist, der gælder, når skattevæsenet over for et dødsbo vil gøre krav på skatteefterbetaling eller tillægsskat. Det foreslås endvidere, at dødsboet og arvingerne skal fritages for enhver hæftelse for skatteefterbetalingen og tillægsskatten, hvis skattevæsenet oversidder anmeldelsesfristerne.

Statsskattelovens § 43 handler om skatteefterbetaling og tillægsskat som følge af, at afdøde har betalt for lidt i skat. Stk. 7 i denne paragraf indeholder regler om bl. a. boets og arvingernes hæftelse for efterbetalingskravet og tillægsskatten, og bestemmelserne i stk. 8, som nu forslås ændret, omhandler skattevæsenets undersøgelse af, om der er grundlag for at rejse krav om skatteefterbetaling m. v. over for boet og arvingerne. Der er i dette stykke regler om boets pligt til at give skattevæsenet oplysning om forhold, som er af betydning for en sådan undersøgelse, og der er regler om, at kravet om efterbetaling og tillægsskat skal være fremsat inden udløbet af en vis frist.

Skattevæsenets undersøgelse af, om der er grundlag for at rejse krav om efterbetaling og tillægsskat, bygger i første række på den opgørelse over boets aktiver og passiver, som efter kildeskattelovens § 14, stk. 3, skal indsendes, når et bo tages under skiftebe-

handling i umiddelbar forbindelse med dødsfaldet. Ved den nærmere undersøgelse af, om afdøde har været for lavt skatteansat, er der adgang til at indhente supplerende oplysninger af betydning for sagen hos skifteretten, eksekutor eller de privat skiftende arvinger.

Hvis skattevæsenet skønner, at krav om efterbetaling og tillægsskat kan fremsættes, skal der efter de gældende regler gives boet underretning herom inden udløbet af den frist, der er fastsat i kildeskattelovens § 14, stk. 6, 1. og 2. pkt., med hensyn til krav fra skattevæsenet om regulering af afdødes foreløbige skattebetaling umiddelbart forud for dødsfaldet (i den såkaldte „mellempæriode“). Som regel skal krav om efterbetaling og tillægsskat herefter være fremsat 6 måneder efter dødsfaldet; men er opgørelsen efter kildeskattelovens § 14, stk. 3, over aktiver og passiver ved dødsfaldet modtaget senere end 4 måneder efter dødsfaldet, skal kravet blot rejses inden 2 måneder efter opgørelsens modtagelse.

Disse frister har vist sig at være for korte, når det drejer sig om dødsboer efter næringsdrivende. I det meget korte tidsrum, der er til rådighed, vil det ofte være umuligt for skattevæsenet at danne sig et rimeligt skøn over, om der er grundlag for en skatteefterbetaling. I den forbindelse må det tages i betragtning, at bedømmelsen af, om der kan blive tale om skatteefterbetaling, som regel først vil kunne foretages, når der er gennemført en ligningsmæssig gennemgang af afdødes indkomst og formue for indkomståret forud for dødsfaldet.

På den baggrund stilles der forslag om en forlængelse af anmeldelsesfristen i tilfælde, hvor afdøde har været erhvervsdrivende. Fristen skal efter forslaget være på 6 måneder, regnet fra skattevæsenets modtagelse af boets opgørelse over aktiver og passiver ved dødsfaldet, jfr. kildeskattelovens § 14, stk. 3. Denne forlængede frist skal gælde, hvor afdøde i det indkomstår, hvori dødsfaldet har fundet sted, eller i det foregående indkomstår har været undergivet bogføringspligt efter bogføringsloven eller regnskabspligt efter § 3 i skattekontrolloven.

For ikke-erhvervsdrivende er det meningen at bibeholde den hidtidige korte frist.

Både den særlige frist for erhvervsdrivende og den kortere frist for ikke-erhvervs-

drivende skal efter forslaget forlænges, hvis skattevæsenet inden fristens udløb anmoder om supplerende oplysninger til brug ved bedømmelsen af, om der kan rejses efterbetalings sag. I så fald skal boet nemlig blot underrettes om kravet inden 2 måneder efter modtagelsen af de ønskede oplysninger. Lignende regler om fristforlængelse findes i § 43, stk. 8, 4. pkt., i den gældende lov.

I stk. 8, sidste pkt., i den gældende lov bestemmes det, at arvingernes solidariske ansvar for efterbetalingen og tillægsskatten bortfalder, hvis skattevæsenet ikke rettidigt har foretaget anmeldelse af kravene. Gennem denne regel om bortfald af arvingernes solidariske ansvar har man søgt at opnå øget sikkerhed for, at der hurtigst muligt efter dødsfaldet skabes klarhed over, om der bliver tale om efterbetalingskrav.

Efter ordene i stk. 8, sidste pkt., er det kun arvingernes solidariske ansvar, der bortfalder. Et pro rata-ansvar for skatteefterbetalingen eller tillægsskatten vil der således fortsat kunne blive tale om, selv om skattevæsenet først gør krav gældende efter anmeldelsesfristens udløb. I det omfang et sådant ansvar består, vil formålet med lovbestemmelsen imidlertid i væsentlig grad være forspildt. Med henblik herpå foreslås det at formulere stk. 8, sidste pkt., på en sådan måde, at det klart kommer til at fremgå, at der ikke skal påhvile boet og arvingerne nogen form for hæftelse for skatteefterbetaling og tillægsskat, når skattevæsenet har oversiddet de frister, som loven fastsætter for anmeldelse af sådanne krav.

Til nr. 4.

I sammenhæng med det foreliggende lovforslags bestemmelser om udgifter til forsøgs- og forskningsvirksomhed blev der i forslag til lov om ændring af afskrivningsloven og investeringsfondsloven 1972-73 stillet forslag om nogle ændringer i afskrivningsloven og investeringsfondsloven. Efter ændringsforslaget flyttes disse bestemmelser i det omtalte lovforslag nu til det foreliggende lovforslag; det skyldes, at dette lovforslag må påregnes færdigbehandlet før forslaget til lov om ændring af afskrivningsloven og investeringsfondsloven. Endvidere foreslås nogle redaktionelt betonedede bestemmelser overført til det foreliggende lovforslag.

Nedenstående oversigt viser, hvilke be-

stemmelser i forslaget til lov om ændring af afskrivningsloven og investeringsfondsloven der svarer til nærværende ændringsforslag.

Forslag til lov om ændring af afskrivningsloven og investeringsfondsloven.

§ 1, nr. 1.
§ 1, nr. 4.
§ 1, nr. 5.
§ 1, nr. 6.
§ 2.

Ændringsforslaget.

§ 02, nr. 01.
§ 02, nr. 02.
§ 02, nr. 03.
§ 02, nr. 04.
§ 03.

Til nr 5.

I *stk. 1* bibeholdes lovforslagets regel om, at § 1 skal have virkning for udgifter, som

er afholdt i indkomståret 1973 eller senere indkomstår.

Efter det foreslåede *stk. 2* skal den foreslåede ændring af statsskattelovens § 43, stk. 8, gælde, når dødsfaldet er sket den 1. januar 1973 eller senere.

Ikrafttrædelsesreglerne i de foreslåede *stykker 3 og 4* svarer til, hvad der i forslag til lov om ændring af afskrivningsloven og investeringsfondsloven blev foreslået med hensyn til ikrafttrædelsen af de bestemmelser, der i ændringsforslag nr. 4 foreslås overført til det foreliggende lovforslag.

Hans Lund,
formand.

Ove Hansen.

Hjortnæs.

Harris Jensen.

Søren Jensen (Vejen).

Peter Nielsen.

Axel Ivan Pedersen.

Inger Lise Petersen.

Ømann,
næstformand.

Juul-Madsen.

Hans Kjær.

Stetter.

Jens Foged.

Jens Peter Jensen.

Kofoed.

Bernhard Baunsgaard.

Dahlgaard.

Bilag I.

Udvalgets spørgsmål og finansministerens svar.

Spørgsmål:

Ved at tillade afskrivninger på foranstaltninger til forureningsbekæmpelse fordeles udgifterne på *hele* befolkningen. Er dette udtryk for et gennemgående princip om, at sådanne udgifter ikke skal pålignes de pågældende produktioner, men samfundet som helhed?

Svar:

Uanset de foreslåede regler om fradrags- og afskrivningsret for afgifter ved en virksomheds tilslutning til offentligt eller privat ejede anlæg — herunder anlæg til forureningsbekæmpelse — er det naturligvis fortsat virksomheden, der i første omgang må betale udgifterne ved tilslutningen. Forslaget medfører blot, at udgifterne efterfølgende kan fradrages eller afskrives ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, og dette vil i almindelighed formindske den indkomstskat, som virksomhedens indehaver må betale.

Holdes udgifter af denne art uden for indkomstopgørelsen, bliver det ikke nødvendigvis indehaveren af virksomheden, der i sidste ende kommer til at bære den fulde økonomiske byrde. Det må antages, at udgifterne ikke sjældent helt eller delvis overvæltes og påvirker prisen på de varer, virksomheden sælger. I det omfang, en sådan overvæltning finder sted, vil det være forbrugerne, som kommer til at bære udgifterne.

De foreslåede regler om fradrags- og afskrivningsret for tilslutningsafgifter omfatter ikke blot anlæg til forureningsbekæmpelse, men ethvert anlæg, som har erhvervsmæssig betydning for virksomheden. Med hensyn til anlæggene til forureningsbekæmpelse gælder det vel i øvrigt ofte, at forureningsbekæmpelsen kun er et af de erhvervsmæssige formål, man har med anlægget.

Som følge heraf er det i langt højere grad praktiske skattemæssige overvejelser end generelle politiske betragtninger vedrørende miljøbeskyttelse, der ligger bag den foreslåede fradrags- og afskrivningsret. Hovedformålet med bestemmelserne er at fjerne den skattemæssige forskelsbehandling, der hidtil har været mellem virksomheder, som råder over egne anlæg, og virksomheder, som må tilslutte sig et offentligt eller privat ejet fællesanlæg. Medens udgifterne til egne anlæg har kunnet fradrages eller afskrives efter skattelovgivningens almindelige regler, har der hidtil ikke været nogen adgang til at fradrage eller afskrive de afgifter, som må betales, når man tilslutter sig et fællesanlæg.

Som det også fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, må man imidlertid kunne regne med, at de foreslåede regler vil gøre det lettere at få virksomhederne til at tilslutte sig fællesanlæg til forureningsbekæmpelse.

Bilag 2.

MEFA

Foreningen af danske Medicinfabrikker

Den 15. januar 1973.

Lovforslag nr. 95 om ændring af ligningsloven (udgifter vedr. forsøgs- og forskningsvirksomhed).

Efter at MEFA har haft lejlighed til at sætte sig ind i bemærkningerne ved lovforslagets 1. behandling, fremføres følgende:

Ovennævnte lovforslag fremtræder umiddelbart som en lettelse for industrien. I vidt omfang betyder det dog en begrænsning i industriens hidtidige adgang til at fradrage løbende omkostninger i forbindelse med forsknings- og udviklingsaktiviteter.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at igangværende virksomheder skal have adgang til dispensation fra lovens bestemmelser. Det kan ikke være rigtigt at gennemføre en lov, der forudsætter en dispensation for en meget stor del af de virksomheder, som den berører. For den danske medicinindustri, der netop gennem forsknings- og udviklingsarbejde har oparbejdet en position, hvor den f. eks. i 1972 har bidraget med henved 600 mill. kr. til landets eksportindtægter, kan det ikke være tilfredsstillende at skulle være afhængig af en dispensationsmulighed. At forske og udvikle er ganske naturlige og livsvigtige funktioner for branchens virksomheder og en betingelse for disses fortsatte beståen. Omkostningerne i denne forbindelse må betragtes som almindelige driftsomkostninger, som det hidtil har været tilfældet, og det må forudses, at de stadig vil udgøre en stigende andel af de samlede driftsomkostninger.

I denne forbindelse må vi også anføre, at såvidt os bekendt behandles forsknings- og udviklingsomkostninger indenfor medicinindustrien i alle industrialiserede lande som

ganske almindelige driftsomkostninger. Danske regler, der afviger herfra, vil medføre forringede konkurrencevilkår for vore virksomheder både på eksportmarkedet og på hjemmemarkedet i konkurrencen med udenlandske virksomheder.

Vi ønsker endvidere at anføre, at en udskillelse og aktivering af sådanne løbende afholdte omkostninger og senere afskrivning af disse — selv over et kortere åremål — ikke alene vil medføre store regnskabsmæssige vanskeligheder, men også vil medføre regnskabsresultater, der ikke vil være på linie med aktieselskabslovens og bogføringslovens bestemmelser. Det må erindres, at selv om den forskning, der gennemføres indenfor medicinindustrien altid er rettet mod bestemte mål såsom udvikling af nye produkter eller forbedring af eksisterende produkter, kan man komme ud for, at sådanne forskningsudgifter helt eller delvis er spildt.

På denne baggrund henstiller MEFA for at undgå en forringelse af dansk erhvervs- livs vilkår, at det fremsatte lovforslag for så vidt angår igangværende virksomheder får en sådan udformning, at den bekræfter den gældende praksis om, at disse udgifter er en del af de pågældende virksomheders normale driftsomkostningskompleks.

Hvis udvalget trods vore her angivne bemærkninger slutter sig til lovforslagets bestemmelser, anmoder vi om adgang til for udvalget at fremsætte vore synspunkter mundtligt.

P. F. V.

G. Myhre,

direktør, cand. pharm.

Bilag 3.

Finansministerens bemærkninger til bilag 2.

I henvendelsen fra „MEFA“ (Foreningen af danske Medicinfabrikker) henstilles det, at lovforslaget får en sådan udformning, at virksomhedernes løbende omkostninger i forbindelse med forsknings- og udviklingsaktiviteter fradrages på én gang som drifts- og omkostninger ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. Efter „MEFA“'s henstilling skal dette gælde, selv om omkostningerne er betydelige.

„MEFA“ anfører, at en sådan ordning vil være en bekræftelse af en gældende praksis. Foreningen finder det ikke tilfredsstillende, at adgangen til at fradrage betydelige udgifter af den omtalte art skal afhænge af en dispensation fra ligningsrådet efter stk 3. 2. pkt., i den foreslåede § 8 B. I de tilfælde, hvor dispensationsadgangen ikke benyttes, vil der efter „MEFA“'s opfattelse opstå store regnskabsmæssige vanskeligheder ved at skelne mellem på den ene side de fradragsberettigede driftsudgifter og på den anden side de forskningsudgifter, der skal afskrives over flere år.

Finansministeriet skal bemærke, at den gældende retstilstand — som også omtalt i lovforslagets bemærkninger — er den, at udgifter af den omtalte art hverken er fradrags- eller afskrivningsberettigede. Udtrykket „gældende“ praksis er derfor ikke en dækkende betegnelse for retstilstanden; men som omtalt i bemærkningerne har navnlig de noget større erhvervsvirksomheder med egne forskningsfaciliteter ofte rent *faktisk* opnået fradrag eller afskrivning af sådanne udgifter. Baggrunden herfor er, at det i praksis ofte er vanskeligt at udskille en virksomheds forskningsudgifter fra de almindelige driftsudgifter.

På grund af det omtalte forhold er det i

bemærkningerne til lovforslaget fremhævet, at det ikke er meningen, at lovforslaget skal give virksomhederne en ringere stilling, end de i praksis har haft i de senere år. Det er derfor hensigten, at dispensationsreglen i § 8 B, stk. 3, 2. pkt., bl. a. skal benyttes i tilfælde, hvor det må antages, at en igangværende virksomheds fradrag af løbende udgifter til forsøg og forskning har ligget over 30-procent-grænsen i forslaget § 8 B, stk. 1, 3. pkt.

Efter finansministeriets opfattelse vil den tilsigtede vide anvendelse af dispensationsreglen i meget væsentlig grad kunne afhjælpe de regnskabsmæssige vanskeligheder, som „MEFA“ peger på. Ministeriet mener derfor ikke, at de regnskabsmæssige problemer kan anses for en afgørende hindring for at gennemføre den foreslåede ordning. I denne forbindelse skal det også bemærkes, at det antagelig kun er et meget begrænset antal større virksomheder, der har så store udgifter til forsøg og forskning, at udgifterne er betydelige i lovforslagets forstand.

En ordning, hvorefter betydelige forsøgs- og forskningsudgifter altid skulle fradrages på én gang ved indkomstopgørelsen, ville efter finansministeriets opfattelse virke mindre rimeligt over for virksomhederne i en række tilfælde. Det gælder for eksempel for nystartede virksomheder og andre virksomheder med indtægter, der ikke er så store, at de giver plads til at fradrage forsøgs- og forskningsudgifterne på én gang. I sådanne tilfælde finder finansministeriet, at lovforslagets regler giver en klar fordel, og det samme gælder de foreslåede regler om forsøgs- og forskningsudgifter, der afholdes før igangsættelsen af den virksomhed, som forsøgene og forskningen tager sigte på.